

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116212316
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4116212316.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcu: Blackside, a. s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 48, IČO: 48 191 515, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., X. XXX/XX, o zaplatenie 1 389,88 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 19. marca 2019 č. k. 17C/231/2016-139 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku m e n í takto:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok z úveru 18,5% zo sumy 1 389,88 eura za obdobie od 23. 06. 2014 do 17. 03. 2015 v sume 187,38 eura do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšnom zamietajúcom výroku napadnutý rozsudok p o t v r d z u j e .

Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 57,30%.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 389,88 eura, úroky z úveru za obdobie do 28. 04. 2016 vo výške 221,42 eura, úroky z omeškania za obdobie do 28. 04. 2016 vo výške 29,85 eura, úroky z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 1 389,88 eura, počnúc od 29. 04. 2016 až do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu (I.). Vo zvyšku žalobu zamietol (II.) a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinná zaplatiť žalovaná (III.). O výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím (IV.). Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 470 ods. 1, 2, § 290, § 180 CSP, § 4 ods. 2, 3, § 24 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 2, 5, § 54 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka a uviedol, že po čiastočnom späťvzatí predmetom sporu zostala suma vo výške 1 389,88 eura, úroky úveru za obdobie do 28. 04. 2016 vo výške 769,24 eura, úroky z omeškania za obdobie do 28. 04. 2016 vo výške 29,85 eura, úroky vo výške 18,5 % ročne zo sumy 1 389,88 eura, počnúc od 29. 04. 2016 zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 1 389,88 eura, počnúc od 29. 04. 2016 do zaplatenia, ako aj náhrada trov konania. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že žalovaná doposiaľ uhradila sumu vo výške 2 829,45 eura, z čoho suma vo výške 1 310,29 eura bola použitá na úhradu istiny poskytnutého úveru. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu a vykonal dokazovanie listinami, ktoré predložil, z ktorého považoval za preukázané, že žalobca so žalovanou uzavreli dňa 17. 03. 2010 zmluvou o rýchlom spotrebnom úvere pre obyvateľstvo č. 0232 3015 10 RSU, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli aj obchodné podmienky OTO Banky Slovenska. Na základe predmetnej zmluvy žalobca poskytol žalovanej spotrebný úver vo výške 2 800,- eur, s lehotou splatnosti 60 mesiacov, konečná

splatnosť úveru bola dohodnutá 17. 03. 2015. Predmetný úver bol žalovanej poskytovaný za pevnú úrokovú sadzbu vo výške 7,5%, žalovaná sa predmetný úver zaviazala čerpať jednorazovo a to dňa 17. 03. 2010, predmetný úver mala splácať v mesačných splátkach vo výške 71,87 eura, počnúc prvou splátkou dňa 17. 04. 2010, s dátumom splatnosti ďalších splátok 17. deň kalendárneho mesiaca, pričom dátum poslednej anuitnej splátky bol 17. 03. 2015. Medzi účastníkmi konania bola dohodnutá RPMN vo výške od 23,01%, ak priemerná hodnota RPMN vo výške 41,17%. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť žalobcovi celkove úhrady nákladov vo výške 4 500,20 eura. Žalovaná bola výzvou zo dňa 24. 04. 2014 vyzvaná na úhradu poskytnutého úveru a to z dôvodu, že mešká so splácaním úveru vyplývajúceho zo zmluvy o úvere viac ako 3 splátky. Žalobca listom zo dňa 03. 06. 2014 vyhlásil úver za predčasne splatný, pričom účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastáva 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy a to k 23. 06. 2014. Čo sa týka predmetných písomností, a to výzvy na úhradu poskytnutého úveru a oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, tieto sa žalovanej nepodarilo doručiť, nakoľko predmetné písomnosti sa vrátili žalobcovi s poznámkou adresát neznámy. Z výpisu prehľadu splátok, ktoré zaslal žalobca súdu, bolo zistené, že žalovaná na účet žalobcu uhradila celkovú sumu vo výške 2 827,46 eura.

1.2. Právny vzťah medzi stranami sporu založený zmluvou o poskytnutí pôžičky zo dňa 17. 03. 2010 je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 258/2001 Z. z. a zákona č. 250/2007 Z. z.), keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí pôžičky vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože jej bola poskytnutá pôžička za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat legi generali, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade sú ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. má prednosť pred všeobecnou úpravou, súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi zmluvy podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žaloba podaná žalobcom bola dôvodná len sčasti. Žalobca sa žalobou domáhal zaplata sumy vo výške 1 389,88 eura, ako aj zaplata úroku z úveru za obdobie do 28. 04. 2016 vo výške 769,24 eura, úroky z omeškania za obdobie do 28. 04. 2016 vo výške 29,85 eura, úroky vo výške 18,5% ročne zo sumy 1 389,88 eura, počnúc od 29. 04. 2016 do zaplata, úrok z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 1 389,88 eura, počnúc od 29. 04. 2016 do zaplata. Predmetný nárok uplatňoval z titulu, že so žalovanou uzavrel dňa 17. 03. 2010 Zmluvu o rýchlom spotrebnom úvere pre obyvateľstvo č. 023203015 10 RSU, na základe ktorej jej bol poskytnutý spotrebný úver v sume 2 800,- eur. Z dôvodu, že žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce jej z uzavretej zmluvy a predmetný úver nesplácala riadne a včas, žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru s účinnosťou k 23. 06. 2014. Vychádzajúc zo skutočnosti, že žalovaná si neplnila svoje povinnosti riadne a včas, s úhradou splátok sa dostala do omeškania, v predmetnom konaní nenamietala žalobcom tvrdené skutočnosti, a preto ju súd zaviazal na zaplata istiny vo výške 1 389,88 eura spolu s úrok z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 1 389,88 eura, počnúc od 29. 04. 2016, t.j. od nasledujúceho dňa po vyhlásení splatnosti predmetného úveru až do zaplata a zároveň súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania za čas od 17. 05. 2013 do 28. 04. 2016 v celkovej sume 29,85 eura a vo zvyšnej časti uplatnený úrok z omeškania ako nedôvodný zamietol. Žalobca sa predmetným žalobným návrhom domáhal aj zaplata úroku z úveru za obdobie do 28. 04. 2016 vo výške 769,24 eura a úrokov vo výške 18,5% ročne zo sumy 1 389,88 eura, počnúc od 29. 04. 2016 do zaplata. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny, kým dohodnutý úrok predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi istinu k dispozícii. Tento zisk predstavuje práve dohodnutý úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Takýto úrok predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov, kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. Teda zosplatením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozícii s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým teda stráca nárok veriteľ na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Ak teda spotrebiteľ už nemá právny titul na peňažné prostriedky u seba tieto užívať, niet dôvodu už na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili,

ak by si spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov, inak by nastal nespravodlivý a ústavné nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Išlo by teda o stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by nemal žiadne garantované práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolané zmenou záväzku. Navyše by došlo k hrubej nadvláde veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potencionálnej nečinnosti. Takéto správanie dodávateľa nemôže byť podporované a požívať právnu ochranu. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z výpisu priloženej tabuľky žalobcom bolo zistené, že žalobca si uplatňoval úrok z úveru vo výške 769,24 eura, pričom úrok z úveru bol vyčíslený ku dňu 28. 06. 2016, avšak vzhľadom na skutočnosť, že v danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 23. 06. 2014, kedy žalovanej uplynula lehota stanovená žalobcom na dobrovoľné plnenie, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určaniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru, súd priznal žalobcovi úrok len do tohto dátumu, vychádzajúc z názoru, že ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom a z tohto dôvodu súd priznal žalobcovi len úrok z úveru a do vyhlásenia splatnosti a to vo výške 221,42 eura, pričom žalobu vo zvyšku uplatneného úroku z úveru v celom v rozsahu zamietol. Súd teda dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do zosplatnenia (23. 06. 2014), potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29. 10. 2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25. 10. 2013, Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22. 02. 2017 sp. zn. 5Co/407/2016, Krajského súdu v Nitre zo dňa 15. 03. 2018 sp. zn. 9Co/225/2017, Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. 11. 2017 sp. zn. 25Co/180/2017. Súd vychádzal aj z uznesenia ÚS IV. 476/2012 z 18. 09. 2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998, 4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. ÚS SR v citovanom ustanovení konštatoval, že by namietané rozhodnutie bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP, a vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná bola v konaní úspešná, súd jej priznal plnú náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie voči výroku II. napadnutého rozsudku, odôvodniac ho tým, že žalobca má za to, že v konaní pred súdom prvej inštancie došlo k vade konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožní strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a k vade podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, v zmysle ktorého rozhodnutie súdu prvej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že súd prvej inštancie založil svoj zamietavý výrok na nesprávnom právnom posúdení a v dôsledku toho nevykonal dôkazy potrebné pre zákonné rozhodnutie o tejto časti nároku uplatneného žalobcom. Zo žaloby je zrejmé, že predmetom konania bol uplatnený nárok veriteľa zo Zmluvy o rýchlom spotrebnom úvere pre obyvateľstvo č. 0232 3015 10 RSU zo dňa 17. 03. 2010 na uhradenie nesplateného úveru, ako aj príslušenstva predstavujúceho úrok z omeškania a zmluvný úrok. Žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu riadiacu sa ust. § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej umy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky

vrátiť a zaplatiť úroky. Podľa ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. Podľa ust. § 369 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Žalobca má za to, že z ust. § 497 Obchodného zákonníka nepochybne vyplýva, že úrok z úveru dojednaný v zmluve o úvere predstavuje cenu peňažných prostriedkov, ktoré poskytovateľ úveru prenecháva do dispozície tomu, kto úver prijíma za dohodnutú dobu. Z ust. § 369 Obchodného zákonníka potom vyplýva, že úrok z omeškania je sankcia za to, že dlžník je v omeškaní so splatením peňažného záväzku z poskytnutého úveru. Za nesprávne považuje žalobca aj právne závery súdu prvej inštancie ohľadne nároku veriteľa na úhradu zmluvných úrokov za obdobie po dátume predčasnej splatnosti celého úveru v dôsledku porušenia zmluvných povinností dlžníkom. Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatky z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Z ust. § 369 Obchodného zákonníka, ako aj z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zákonný úrok z omeškania je absolútne odlišným inštitútom od inštitútu zmluvného úroku. Žalobca má za to, že z citovaných ustanovení je potrebné vyvodiť záver, že ak je dlžník v omeškaní so splnením svojej povinnosti riadne a včas zaplatiť úver alebo úroky, dostane sa do omeškania so zaplatením úveru alebo úrokov. Pretože ide o dva úplne rozdielne inštitúty, je nevyhnutné vychádzať z toho, že pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru, a jednak na úrok z omeškania. V samotnej úverovej zmluve alebo samostatnej dohode môžu zmluvné strany dohodnúť, že budú úrok a úrok z omeškania kombinovať, môžu dohodnúť aj to, že pre prípad omeškania so splácaním úveru dohodnú zvýšený úrok z úveru oproti pôvodne dohodnutému úroku z úveru, ktorý má dlžník platiť, ak úver spláca v dohodnutých splátkach. Ak pre prípad omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov zmluvné strany nedohodnú inú sadzbu úrokov, platí, že aj za dobu po splatnosti úveru sú úroky v rovnakej výške, aké boli do splatnosti úveru. Ak je dlžník v omeškaní so zaplatením úroku z úveru, je povinný z oboch týchto dlžných súm platiť úrok z omeškania. Žalobca je toho názoru, že základ ním uplatneného nároku na úhradu úrokov nielen do doby splatnosti úveru, ale do doby vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, teda aj po splatnosti celého úveru je dôvodný. Uplatnenie nároku na úhradu úrokov z úveru aj za obdobie po zosplatnení úveru nie je navyšovaním úrokov z omeškania tak, ako to nesprávne hodnotil súd prvej inštancie. Zákonný úrok z omeškania je ako samostatný inštitút upravený v druhej hlave, treťom oddiele Občianskeho zákonníka označenom ako zmeny v obsahu záväzkov. V predmetných ustanoveniach Občianskeho zákonníka je inštitút zákonného úroku z omeškania charakterizovaný ako dôsledok, resp. sekundárna povinnosť dlžníka, ktorá vzniká ako následok jeho omeškania a existuje popri primárnej nesplnenej dojednanej povinnosti, t. j. aj keď ide o nesplnenie povinnosti uhradiť istinu poskytnutého úveru a aj keď ide o nesplnenie povinnosti uhradiť odplatu. Jediným prípadom, kedy právny predpis výslovne vylučuje existenciu úroku nároku na úrok z omeškania, je existencia nároku na zaplatenie poplatku z omeškania. Občiansky zákonník v žiadnom svojom ustanovení výslovne nezakazuje kumulovanie týchto nárokov, a práve naopak, takýto postup veriteľa výslovne predpokladá existenciu ust. § 521 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak dôjde k dohode o tom, že sa už splatný dlh bude plniť v splátkach a ak veriteľ chce, aby dlžník v splátkach plnil aj úroky z omeškania, musí sa to výslovne dohodnúť. V ust. § 521 Občianskeho zákonníka použil zákonodarca širší pojem dlh, a nie užší pojem splatná istina, čo nasvedčuje vyššie uvedenému právnomu názoru, že pre prípad omeškania možno dojednať povinnosť dlžníka hradiť zmluvný úrok, ako aj úrok z omeškania. Zmena obsahu záväzkov v podobe omeškania dlžníka predstavuje vo svojej podstate modifikáciu záväzku - rozšírenie záväzku a za žiadnych okolností nemôže zmena záväzku podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka spôsobiť zánik časti primárneho záväzku, nakoľko by sa tým dosiahol stav, ktorým by dlžník v omeškaní získal oproti riadne platiacemu dlžníkovi neprimeranú výhodu v podobe zániku záväzku platiť odplatu za poskytnutý úver. V právnej teórii, ako aj v judikatúre, je zmluvný úrok definovaný ako cena peňazí, v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk a práve absentujúci zisk pokrýva veriteľovi zmluvný úrok splácaný v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Aj z uvedenej definície zmluvného úroku možno vyvodiť, že nárok na zmluvný úrok existuje a vzniká aj po splatnosti dlhu, nakoľko aj v čase po

splatnosti dlhu platí predpokladaný stav, že veriteľ obetoval na úkor dlžníka v omeškaní svoju príležitosť tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk a práve absentujúci zisk v čase omeškania dlžníka pokrýva veriteľovi zmluvný úrok, a nie zákonný úrok z omeškania charakterizovaný ako sankcia. Aplikáčna prax súdov sa síce zaoberala otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky, a teda popri úrokoch z omeškania, avšak rozhodovacia prax nie je v tejto právnej otázke konštantná. Existujú mnohé názory, podľa ktorých dispozitívna norma neobmedzuje dobu na poskytnutie finančných prostriedkov, a kým úroky z omeškania sú sankciou, tak úroky sú odmenou za užívanie peňazí, a preto ich je potrebné platiť až do ich vrátenia. Rovnaký záver vyplýva aj z ods. 7 odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/355/2016 zo dňa 26. 07. 2017. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 59/98, v ktorom je konštatované, že úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania, z čoho podľa názoru žalobcu logickým výkladom možno dôjsť k záveru, že úroky z úveru patria veriteľovi až do splatenia úveru. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo 657/2005 zo dňa 27. 06. 2007. Dohoda zmluvných strán o platení úrokov za úver aj po splatnosti v žiadnom prípade nespôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, nakoľko reálne navýšenie ceny za užívanie finančných prostriedkov za obdobie po splatnosti úveru je dôsledkom predĺženia doby užívania týchto finančných prostriedkov na strane spotrebiteľa. Uvedený mechanizmus považuje žalobca za rovnocenný vo vzťahu k veriteľovi aj dlžníkovi. V danom prípade bola medzi sporovými stranami uzatvorená písomná úverová zmluva, platnosť ktorej nebola spochybnená, a to ani jednou zo sporových strán, ani súdom. Pre určenie práv a povinností zmluvných strán je potrebné vychádzať prioritne z obsahu zmluvy, vychádzajúc zo zásady zmluvnej slobody, ktorá je zásadou súkromného záväzkového práva. Pre určenie práv a povinností zmluvných strán je tak dôležitý obsah uzatvorenej zmluvy, pokiaľ ide o platné dojednanie. K porušeniu práva na spravodlivý proces uviedol, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v sebe zahŕňajú právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06). Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatnení. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie dostatočným spôsobom neodôvodnil, z akého dôvodu zamietol žalobcov nárok na zaplatenie úrokov po splatnosti pohľadávky. Súd prvej inštancie však pri posudzovaní zisteného skutkového stavu opomenul svoju povinnosť aplikovať relevantné ustanovenia hmotného, ako aj procesného práva týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv a spotrebiteľských sporov. Súd prvej inštancie síce konštatoval v odôvodnení rozsudku, že považuje za logické, že veriteľ má nárok na vrátenie všetkých nárokov ku dňu mimoriadneho odstúpenia od zmluvy, uvedená skutočnosť však sama o sebe nespôsobuje neplatnosť zmluvy v časti odplaty za poskytnutie úveru (a teda aj úrokov po splatnosti). Iba zo samotného konštatovania súdu s odkazom na rozhodnutie iného súdu, bez odkazu na konkrétne ustanovenie Občianskeho zákonníka, nemožno zamietnuť uplatnený nárok. Poukázal na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedol, že z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie sa nezaoberal ďalšími zmluvnými podmienkami, t. j. súd neskúmal, či sa táto podmienka, ktorá žalobcovi priznáva nárok na zaplatenie úrokov po splatnosti netýka hlavného predmetu plnenia, primeranosti ceny, resp. či bola vyjadrená jasne, určito a zrozumiteľne. Skutočnosť, že z odôvodnenia rozsudku nie je možné jednoznačne a nepochybne zistiť, akú právnu normu súd prvej inštancie aplikoval na zistený skutkový stav, má za následok porušenie práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie svoju vec právne posúdil tak, že poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu v Nitre a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky. Vyššie uvedený postup súdu má za následok vznik stavu, že predmetné dojednanie ostalo aj naďalej v platnosti (nebol konštatovaný nedostatok vôle, obchádzanie zákona, rozpor s dobrými mravmi, či neprijateľnosť podmienky), a napriek tomu bol na základe tohto dojednania nárok žalobcu zamietnutý. Žalobca má za

to, že určitá nerovnováha bez prítomnosti iných okolností vyžadovaných zákonom ešte sama o sebe nemá za následok neplatnosť dojednania a následné zamietnutie uplatneného nároku. Žalobca mal za to, že odôvodnenie rozsudku nespĺňa zákonom vyžadované náležitosti riadneho odôvodnenia rozsudku a nemožno ho považovať za presvedčivé a preskúmateľné. Navrhol, aby odvolací súd v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou - žalobcom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby jeho zopakovania alebo doplnenia (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch v časti podľa § 388 CSP zmenil a v časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

4. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie sumy 1 389,88 eura, úrokov za obdobie do 28. 04. 2016 vo výške 843,61 eura, úrokov z omeškania za obdobie do 28. 04. 2016 vo výške 29,85 eura, úrokov vo výške 18,5% ročne zo sumy 1 389,88 eura od 29. 04. 2016 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 1 389,88 eura od 29. 04. 2016 do zaplatenia, ako aj trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 17. 03. 2010 bola medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená Zmluva o rýchlom spotrebnom úvere pre obyvateľstvo č. 0232 3015 10 RSU. Žalobca na základe predmetnej zmluvy poskytol žalovanej spotrebný úver vo výške 2 800,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať spolu s príslušenstvom a poplatkami podľa zmluvy o úvere. Predmetný úver mala žalovaná splácať v 60 mesačných splátkach vo výške 71,87 eura, pričom prvá splátka bola splatná dňa 17. 04. 2010 a posledná splátka úveru mala byť splatná dňa 17. 03. 2015. Vzhľadom na to, že žalovaná nespĺcala úver v súlade s uzavretou zmluvou o úvere, žalobca listom zo dňa 24. 04. 2014 vyzval žalovanú na uhradenie dlžnej časti záväzku zo zmluvy o úvere a následne listom zo dňa 03. 06. 2014 vyhlásil úver za predčasne splatný a žalovaná bola povinná uhradiť záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere do 10 dní odo dňa doručenia tohto vyhlásenia. V priebehu konania zobral žalobca žalobu čiastočne späť, a to v časti o zaplatenie úroku vo výške 74,37 eura. Súd prvej inštancie v rozsudku zo dňa 16. januára 2017 č. k. 17C/231/2016-69 konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania za obdobie od 28. 04. 2016 vo výške 74,37 eura zastavil. Uznesením zo dňa 25. februára 2021 č. k. 17C/231/2016-174 súd opravil rozsudok vydaný Okresným súdom Nitra č. k. 17C/231/2016-69 zo dňa 16. 01. 2017 vo výroku I. tak, že má správne znieť: Súd konanie v časti o zaplatenie úroku za obdobie k 28. 04. 2016 vo výške 74,37 eura zastavuje. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 389,88 eura, úroky z úveru za obdobie do 28. 04. 2016 (správne podľa odôvodnenia malo byť uvedené do 23. 06. 2014) vo výške 221,42 eura, úroky z omeškania za obdobie do 28. 04. 2016 vo výške 29,85 eura, úroky z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 1 389,88 eura, počnúc od 29. 04. 2016 až do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu (I.). Vo zvyšku žalobu zamietol (II.) a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinná zaplatiť žalovaná (III.). O výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím (IV.). V dôsledku odvolania žalobcu voči zamietajúcemu výroku (ohľadne sumy 547,82 eura a úroku 18,5% ročne zo sumy 1 389,88 eura od 29. 04. 2016 do zaplatenia) je predmetom preskúmania odvolacím súdom zamietajúci výrok, ako aj od neho závislý výrok o trovách konania. Vyhovujúci výrok a zastavujúci výrok sú už právoplatné.

5. V priebehu odvolacieho konania žalobca súdu oznámil, že došlo k postúpeniu pohľadávky zo strany OTP Banka Slovensko, a. s. na Blackside, a. s. s účinnosťou od 12. 08. 2021, preto odvolací súd uznesením zo dňa 5. októbra 2021 č. k. 9Co/48/2021-196 pripustil, aby pôvodný žalobca OTP Banka Slovensko, a. s., Bratislava z konania vystúpil a aby do konania na strane žalobcu vstúpila spoločnosť Blackside, a. s., Bratislava.

6. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnou, tak aj procesnoprávnou oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania (§ 380 ods. 1 CSP). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

9. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. V odvolacom konaní zostala rozhodujúcou otázkou pre posúdenie veci už len otázka, či pri predčasnom zosplatnení úveru je dlžník povinný platiť úrok z nezaplatenej istiny len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru alebo aj po tomto dátume, a dokedy. Túto otázku posudzovali krajské sudy odlišne, pričom odvolací súd zastával vo svojej rozhodovacej činnosti názor, že žalobcovi patrí úrok len do zosplatnenia úveru a následne priznával len úrok z omeškania, ako to urobil aj súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku.

11.1. Touto otázkou sa následne zaoberal vo svojej rozhodovacej činnosti aj Najvyšší súd SR a to v rozhodnutiach sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16. 06. 2020, sp. zn. 7 Cdo 307/2019 zo dňa 26. 08. 2020, sp. zn. 7 Cdo 118/2019 zo dňa 26. 08. 2020, sp. zn. 8Cdo/135/2020 zo dňa 26. augusta 2020, sp. zn. 6 Cdo 193/2018 zo dňa 28. 08. 2020 a sp. zn. 1 Cdo 94/2019, pričom v nich uviedol:

11.2. Otázka (ne)možnosti kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení úverovej zmluvy, kde jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, je predmetom dlhohodej diskusie odbornej verejnosti, nakoľko jednoznačné legislatívne riešenie, ktoré by sa výslovne k problematike vyjadrilo, absentuje. Z rozhodovacej praxe odvolacích súdov pretrváva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru, kedy sa vyprofilovali tri skupiny rozhodnutí.

11.3. Jedna kategória rozhodnutí zmluvné úroky po zosplatnení úveru nepripúšťa a priznáva len úroky z omeškania. Odôvodňuje to tým, že po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom.

11.4. Druhá skupina rozhodnutí kumuláciu zmluvne dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania po predčasnom zosplatnení úveru pripúšťa. Argumentuje zmluvnou autonómiou strán, kedy žiaden zákon výslovne nezakazuje dohodnúť úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná do jej faktického vrátenia veriteľovi, teda i za dobu, v ktorej sa dlžník ocitne v omeškani so splnením svojho záväzku. Pokiaľ by takáto dohoda nebola prípustná, mohlo by to vyvolať absurdnú situáciu, keby sa dlžník porušením svojich zmluvných povinností splácať úverové splátky dostal do výhodnejšej pozície, v ktorej by napriek nevráteniu peňažných prostriedkov mal tieto vo svojej dispozícii naďalej bez povinnosti uhradiť odmenu za ich poskytnutie, t. j. zaplatiť veriteľovi úrok aj za obdobie po predčasnom zosplatnení úveru vyvolanom porušením zmluvných povinností.

11.5. Tretia skupina rozhodnutí pripúšťa kumuláciu dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania obmedzene, iba do výšky, akú by pri riadnom plnení povinností žalovaný na dohodnutých úrokoch zaplatil. Vychádza z názoru, že aj po predčasnom zosplatnení úveru zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. patrí v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k

omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Súčasne vyslovila názor, že dojednanie, podľa ktorého veriteľovi patria v prípade omeškania dlžníka úroky až do skutočného vrátenia istiny úveru je pre dlžníka - spotrebiteľa nevýhodné, a preto v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatné.

11.6. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch). Tento zákon ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere § 497 a nasledujúce. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods.2 OZ).

11.7. Z ustanovenia § 497 a § 502 ods.1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d/ Zákona o spotrebiteľských úveroch). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

11.8. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

11.9. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

11.10. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

11.11. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

11.12. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho

omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ.

11.13. Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

11.14. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

12. Vzhľadom na jednotný názor najvyššieho súdu v uvedenej problematike, je potrebné konštatovať, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý zastal ten právny názor, že úroky z úveru po vyhlásení jeho predčasnej splatnosti prináležia veriteľovi len za čas do jeho splatnosti (a následne sa dlžník dostáva do omeškania, je povinný platiť len úroky z omeškania), spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcom výroku, ako aj v závislom výroku o nároku na náhradu trov podľa § 388 CSP (keďže skoršie rozhodnutie súdu prvej inštancie už bolo raz zrušené a vrátené súdu prvej inštancie na ďalšie konanie) zmeniť a žalovanej uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z úveru 18,5% zo sumy 1 389,88 eura za obdobie od 23. 06. 2014 do 17. 03. 2015 v sume 187,38 eura do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a vo zvyšnom zamietajúcom výroku, teda priznania úroku od 18. 03. 2015 do zaplatenia zamietajúci výrok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť. Priznaná suma 187,38 eura predstavuje 18,5% úrok zo sumy 1 389,88 eura od 24. 06. 2014 do 17. 03. 2015, teda za 266 dní ($1\,389,88 \times 0,185 : 365 \times 266$).

13. Na záver odvolací súd ešte dodáva, že napriek tomu, že súd prvej inštancie priznal úrok z úveru do zosplatenia úveru dňa 23. 06. 2014 (prvý odsek na strane 8 napadnutého rozsudku), vo výroku I. napadnutého rozsudku, ktorý je právoplatný a nebol predmetom preskúmania odvolacím súdom nesprávne uviedol do 28. 04. 2016, preto je potrebné túto zrejmu nesprávnosť postupom podľa § 224 CSP opraviť.

14. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v rozsahu 78,65% a neúspešný v rozsahu 21,35%, priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 57,30% ($78,65\% - 21,35\%$). Žalobca bol v konaní úspešný, čo do zaplatenia sumy 1 389,88 eura, zaplatenia 221,42 eura, 187,38 eura a sumy 29,85 eura, teda celkovo ohľadom sumy 1 1780,17 eura, čo predstavuje 78,65% a neúspešný, čo do sumy 74,37 eura (zastavujúca časť) a sumy 408,80 eura (zamietajúca časť), teda celkovo ohľadom sumy 483,17 eura, čo predstavuje 21,35%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).